

Ministrstvo predlaga peto spremembo strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027

28.8.2026 - | gov.si

Ministrstvo za kmetijstvo je deležnikom neformalno predstavilo predlog pete spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027 za Slovenijo. Spremembe se nanašajo predvsem na prerazporeditev finančnih sredstev med posameznimi intervencijami in na prilagoditve izvajanja nekaterih ukrepov glede na dosedanje realizacije, interes upravičencev in potrebe na terenu.

Praktično nespremenjena ostajajo skupna sredstva v okviru strateškega načrta, ki vključujejo evropski in nacionalni del financiranja ter dodatno nacionalno financiranje. Predlagane spremembe bodo omogočile učinkovitejšo porabo razpoložljivih sredstev ter lažje doseganje razvojnih, okoljskih in podnebnih ciljev programa.

Del sredstev se prerazporeja iz intervencij, kjer je bilo zanimanje nižje od pričakovanj, med drugim s področij ekološkega kmetovanja, prilagajanja trajnih nasadov na podnebne spremembe, učinkovite rabe dušikovih gnojil, podpore mladim prevzemnikom kmetij in medgeneracijskega prenosa znanja. Ta sredstva se usmerjajo predvsem v intervencijo IRP02, kjer je bilo v dosedanjih razpisih zaznано veliko zanimanje za naložbe v produktivnost, tehnološki razvoj in digitalizacijo kmetij, ter v okoljske in podnebne obveznosti, kjer potrebe presegajo prvotne načrte. Dodatna sredstva bodo tako namenjena tudi kmetijsko-okoljsko podnebnim plačilom, za ohranjanje naravnih virov, ukrepom za varovanje habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000 ter ohranjanje lokalnih sort.

Za intervencijo IRP02 – Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj kmetijskih gospodarstev se sredstva povečujejo za 4,6 milijona evrov, na skupno 64,4 milijona evrov. V okviru te intervencije je bilo doslej objavljenih že enajst javnih razpisov, na katerih je bil interes vlagateljev izrazito velik. Dodatna sredstva bodo namenjena nadaljnji tehnološki posodobitvi kmetij, pri čemer bodo imeli prednost mladi kmetje.

Razpise na področjih, povezanih z agromelioracijami, komasacijami in namakalnimi sistemi, bo Slovenija v prihodnje financirala iz namenskih proračunskih sredstev, ki se zbirajo iz odškodnin zaradi spremembe namenske rabe kmetijskih zemljišč.

Pri več gozdarskih intervencijah, med njimi za gozdno infrastrukturo, gozdarsko mehanizacijo, predelavo lesa in razvoj drevesničarstva, se sredstva zmanjšujejo zaradi prerazporeditve na področja, kjer je povpraševanje večje. Kljub zmanjšanju sredstev bodo pri večini teh intervencij v okviru obstoječih sredstev objavljeni še dodatni javni razpisi.

Zaradi zaključevanja programskega obdobja se pri nekaterih intervencijah prilagajajo tudi trajanja obveznosti upravičencev. Tako se pri določenih ukrepih predlaga skrajšanje petletnih obveznosti do konca leta 2027 oziroma enoletne obveznosti za nove vstopnike v letu 2027.

Predlog sprememb vključuje tudi prilagoditve intervencije IRP24 – Podpora mladim kmetom. Zaradi manjšega zanimanja od pričakovanj in potreb po prerazporeditvi sredstev se finančni obseg intervencije zmanjšuje. Kljub temu bo tudi v letu 2027 predviden nov javni razpis z več kot 20 milijoni evrov razpoložljivih sredstev. V okviru IRP02 – Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki

razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev, bodo objavljeni še trije javni razpisi, pri katerih bodo imeli prednost mladi kmetje.

Analize izvajanja kažejo, da se mladi za prevzem kmetij odločajo pod vplivom številnih dejavnikov, med katerimi izstopajo ekonomska vzdržnost kmetij, dostop do zemljišč in financiranja ter negotovost tržnih in vremenskih razmer. Te ugotovitve bodo pomembna podlaga za pripravo prihodnjega programskega obdobja.

Zaradi časovne zahtevnosti izvajanja večjih investicij se uvaja dodatno nacionalno financiranje za dve pomembni področji:

- IRP29 – Naložbe v dobrobit rejnih živali, kjer je predvidenih dodatnih 35 milijonov evrov nacionalnih sredstev;
- IRP35 – Naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, kjer se uvaja več kot 30 milijonov evrov dodatnega nacionalnega financiranja.

Takšna rešitev zagotavlja kontinuiteto izvajanja načrtovanih javnih razpisov in ohranja prispevka naložb k doseganju razvojnih, gospodarskih, okoljskih in podnebnih ciljev strateškega načrta ter k ohranitvi investicijskega potenciala živilsko-predelovalne industrije s podporo projektom, ki prispevajo k povečanju produktivnosti, konkurenčnosti, digitalizacije in ustvarjanju višje dodane vrednosti v agroživilski verigi.

Predlagana peta sprememba strateškega načrta temelji na dosedanjih izkušnjah izvajanja programa, dejanskem interesu upravičencev in potrebi po učinkovitejši porabi razpoložljivih sredstev. S prerazporeditvami in uvedbo dodatnega nacionalnega financiranja bo Slovenija zagotovila nadaljnje izvajanje ključnih razvojnih, okoljskih in podnebnih ukrepov ter prispevala k uspešnemu zaključku programskega obdobja 2023–2027.

<https://www.gov.si/novice/2026-08-28-ministrstvo-predlaga-peto-spremembo-strateskega-nacrta-skupne-kmetijske-politike-20232027>